

**МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ
ТА ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ**

**УКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ
ПРОДУКТИВНОСТІ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ**

Бібліотека спеціаліста АПК "Економічні нормативи"

**МЕТОДИКА
ВИЗНАЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНИХ
НОРМ І НОРМАТИВІВ
НА ВИРОБНИЦТВО ЦУКРУ**

Київ – 2021

УДК 664.1:658.53](083.7)
М54

Бібліотеку засновано в 2000 р.

Автори: В. М. Івченко, О. С. Зірнзак, А. Л. Солошонок, О. М. Полонська, А. Ю. Мамочка, Г. П. Некова

Рецензенти: *О. Б. Бутнік-Сіверський*, доктор економічних наук, професор кафедри економіки, обліку та фінансів Інституту післядипломної освіти Національного університету харчових технологій; *М. Д. Хоменко*, доктор технічних наук, професор кафедри виробництва цукру та сахаридів Інституту післядипломної освіти Національного університету харчових технологій.

Друкується за рішенням вченої ради Українського науково-дослідного інституту продуктивності агропромислового комплексу Міністерства аграрної політики та продовольства України (протокол № 3 від 14 грудня 2021 р.).

М54 **Методика** визначення економічних норм і нормативів на виробництво цукру / В. М. Івченко, О. С. Зірнзак, А. Л. Солошонок, О. М. Полонська та ін. Київ: НДІ "Украгропромпродуктивність", 2021. 150 с. (Б-ка спеціаліста АПК "Економічні нормативи").

Розглянуто методичні аспекти нормування праці у виробництві цукру. Висвітлено вплив основних нормоутворюючих чинників на величину витрат праці. Викладено класифікацію витрат робочого часу і способи їх вивчення.

Для керівників і фахівців нормативної мережі та наукових працівників, викладачів, аспірантів і студентів вищих навчальних закладів III–IV рівнів акредитації, а також спеціалістів харчової промисловості.

Без права перевидання. Відтворення або використання матеріалу, що міститься в інформаційному продукті, для освітніх або некомерційних цілей вирішується без отримання попередньої письмової згоди власників авторського права за умови посилання на його повну бібліографічну назву згідно з ДСТУ 7.1:2006. Відтворення або використання матеріалу, що міститься в цьому інформаційному продукті, для перепродажу, інших комерційних цілей або угод (договорів) на розробку науково-дослідних робіт забороняється без отримання попередньої згоди власників авторського права. Ці умови відносяться і до видань попередніх років. Заявку на отримання такого дозволу слід направляти науково-організаційному відділу НДІ „Украгропромпродуктивність” за адресою: 03035, м. Київ, пл. Солом’янська, 2, або електронною поштою: uapp_god@ukr.net

УДК 664.1:658.53](083.7)

© Івченко В. М., Зірнзак О. С.,
Солошонок А. Л., Полонська О. М.
та ін., 2021

Зміст

Терміни та визначення.....	4
Вступ.....	12
Розділ 1. Сутність нормування праці.....	15
Розділ 2. Методичні засади розроблення економічних норм і нормативів.....	22
2.1. Складові процесу праці.....	22
2.2. Класифікація витрат робочого часу.....	29
2.3. Способи вивчення витрат робочого часу та часу використання устаткування.....	36
2.4. Види норм праці та їх характеристика.....	59
2.5. Методи встановлення норм і нормативів праці.....	61
Розділ 3. Встановлення економічних норм і нормативів у виробництві цукру.....	69
3.1. Особливості технології та нормування праці у виробництві цукру.....	69
3.2. Класифікація галузевих нормоутворюючих чинників та їх вплив на витрати праці.....	71
3.3. Нормування витрат праці на ручних, машинно-ручних і машинних роботах	76
3.4. Визначення продуктивності устаткування.....	78
3.5. Нормування витрат праці на обслуговування устаткування.....	83
3.6. Нормування витрат праці на автоматичних потокових лініях.....	88
3.7. Нормування витрат праці на навантажувально-розвантажувальних і пакувальних роботах.....	94
4.8. Нормування ремонтних робіт.....	98
Розділ 4 Формування моделей організаційно-технологічних умов виробництва цукру та розрахунків чисельності працівників основного виробництва.....	109
Розділ 5. Особливості організації та обліку витрат у виробництві цукру.....	126
5.1. Організаційно-технологічні особливості цукрової галузі та їх вплив на облік витрат.....	126
5.2. Класифікація витрат у виробництві цукру.....	132
Додаток А Формули для визначення розрахункової продуктивності устаткування цукрових заводів.....	143
Список літератури.....	147